

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un atceļ Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999

(2011/C 279/02)

EIROPAS DATU AIZSARDZĪBAS UZRAUDZĪTĀJS,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 16. pantu;

ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un jo īpaši tās 7. un 8. pantu;

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 95/46/EK (1995. gada 24. oktobris) par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti⁽¹⁾;

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti⁽²⁾ un jo īpaši tās 28. panta 2. punktu;

IR PIEŅĒMIS ŠĀDU ATZINUMU.

1. IEVADS

1. Komisija 2011. gada 17. martā pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un atceļ Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (turpmāk tekstā – Priekšlikums).

1.1. Apspriešanās ar EDAU

2. Padome nosūtīja Priekšlikumu EDAU 2011. gada 8. aprīlī. EDAU izprot šo vēstuli kā lūgumu sniegt ieteikumus Kopienas iestādēm un struktūrām saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 (2000. gada 18. decembris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (turpmāk tekstā – Regula (EK) Nr. 45/2001) 28. panta 2. punktu. EDAU atzinīgi novērtē skaidro norādi par šo apspriešanos, kas sniegta Priekšlikuma preambulā.

3. Priekšlikuma mērķis ir grozīt Regulas (EK) Nr. 1073/1999 1.–14. pantu un svītrot 15. pantu. Paredzēts, ka tiks atcelta Padomes Regula (Euratom) Nr. 1074/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF).

4. Iepriekš⁽³⁾, jau pirms Priekšlikuma pieņemšanas, Komisija sniedza EDAU iespēju iesniegt neoficiālas piezīmes. EDAU atzinīgi novērtē procesa atklātumu, kas jau sākumposmā ir palīdzējis uzlabot tekstu no datu aizsardzības viedokļa. Patiesi, dažas no šīm piezīmēm Priekšlikumā ir ņemtas vērā.

5. Šis jaunais teksts ir ilglaičīga izvērtējuma procesa rezultāts. Komisija 2006. gadā iesniedza priekšlikumu par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 1073/1999. Tiesību akta priekšlikums bija vērst uz “labākas Biroja darbības efektivitātes un uzlabotas pārvaldības nodrošināšanu”.

6. Šis iepriekšējais priekšlikums tika apspriests Padomē un Eiropas Parlamentā saskaņā ar koplēmuma procedūru. EDAU sniedza savu atzinumu 2007. gada aprīlī, iekļaujot tajā daudzus novērojumus ar mērķi pārveidot priekšlikuma tekstu atbilstošāku datu aizsardzības noteikumiem, kas paredzēti Regulā (EK) Nr. 45/2001⁽⁴⁾. Eiropas Parlaments 2008. gada 20. novembrī⁽⁵⁾ pirmajā lasījumā pieņēma rezolūciju, iekļaujot priekšlikumā aptuveni simts grozījumus.

7. Pēc Padomes Čehijas Republikas prezidentūras (2009. gada janvāris–jūnijs) lūguma Komisija 2010. gada jūlijā iesniedza Eiropas Parlamentam un Padomei atjauninātu pārdomu dokumentu par Biroja reformēšanu. Eiropas Parlaments 2010. gada oktobrī atzinīgi novērtēja šo pārdomu dokumentu un lūdza Komisiju atkal atsākt likumdošanas procedūru. Padome 2010. gada 6. decembrī pieņēma secinājumus par šo Komisijas iesniegto pārdomu dokumentu. OLAF Uzraudzības komiteja iesaistījās šajā diskusijā, sniedzot atzinumus par pārdomu dokumentu un par to, kā

⁽³⁾ 2011. gada janvārī.

⁽⁴⁾ Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par Priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), OV C 91, 26.4.2007., 1. lpp.

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 20. novembra normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), P6_TA-PROV(2008) 553.

⁽¹⁾ OV L 281, 23.11.1995., 31. lpp.

⁽²⁾ OV L 8, 12.1.2001., 1. lpp.

OLAF ievēro pamattiesības un procesuālās garantijas izmeklēšanas gaitā. Pēc tam Komisija iesniedza šo jauno Priekšlikumu.

1.2. Priekšlikuma nozīmība un EDAU ieteikums

8. Priekšlikums paredz noteikumus, kas būtiski ietekmē fizisku personu tiesības. OLAF arī turpmāk vāks un pēc tam apstrādās sensitīvus datus saistībā ar aizdomām par likumpārkāpumiem, likumpārkāpumiem un kriminālo sodāmību, kā arī informāciju, uz kuras pamata fiziskai personai var atņemt tiesības, labumu vai līgumu, ciktāl šī informācija rada īpašu apdraudējumu datu subjektu tiesībām un brīvībām. Pamattiesības uz personas datu aizsardzību ir svarīgas ne tikai pašas par sevi, bet tām ir arī cieša saistība ar citām pamattiesībām, piemēram, nediskrimināciju un pareizu likuma piemērošanas procesu, tostarp tiesībām uz aizstāvību OLAF veiktās izmeklēšanas laikā. Pareiza procesa ievērošana ietekmē pierādījumu derīgumu un ir uzskatāma par OLAF prioritāti pārskatatbildības stiprināšanā. Tādēļ ir būtiski nodrošināt, lai izmeklēšanas gaitā tiktu pienācīgi garantētas pamattiesības, tostarp tajā iesaistīto personu tiesības uz datu aizsardzību un privāto dzīvi.

1.3. Priekšlikuma pamatelementi

9. Priekšlikuma deklarētais mērķis ir paaugstināt OLAF darbības efektivitāti, rezultativitāti un pārskatatbildību, vienlaikus saglabājot izmeklēšanas neatkarīgumu. Šis mērķis būtu jāsasniedz galvenokārt: i) paplašinot sadarbību un informācijas apmaiņu ar citām ES iestādēm, birojiem, struktūrām un aģentūrām, kā arī dalībvalstīm; ii) precizējot *de minimis* metodi⁽⁶⁾ izmeklēšanā; iii) nostiprinot procesuālās garantijas personām, kuru lietas izmeklē OLAF; iv) paredzot OLAF iespēju slēgt administratīvas vienošanās, lai atvieglotu informācijas apmaiņu ar Eiropolu, Eurojust, trešo valstu kompetentām iestādēm un starptautiskajām organizācijām; un v) izskaidrojot Uzraudzības komitejas uzraudzības funkciju.

10. EDAU atbalsta piedāvāto grozījumu mērķus un šajā ziņā atzinīgi novērtē Priekšlikumu. EDAU jo īpaši novērtē jauna 7.a. panta ieviešanu, kas velts procesuālajām garantijām fiziskām personām. Attiecībā uz fizisko personu tiesībām uz personas datu un privātās dzīves aizsardzību EDAU uzskata, ka Priekšlikums kopumā paredz uzlabojumus visā-vīs pašreizējo situāciju. Jo īpaši atzinīgi EDAU novērtē to, ka tiek skaidri atzīta datu subjektu tiesību nozīmība saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001⁽⁷⁾ 11. un 12. pantu.

⁽⁶⁾ Proti, OLAF ir jādefinē izmeklēšanas prioritātes un jāpievēršas tām, lai efektīvi izmantotu resursus.

⁽⁷⁾ Skatīt Priekšlikuma jauno 7.a pantu un 8. panta 4. punktu.

11. Tomēr neatkarīgi no vispārējā labvēlīgā iespaida EDAU uzskata, ka no personas datu aizsardzības viedokļa Priekšlikumu var vēl uzlabot papildus, neapdraudot tajā izvirzītos mērķus. Jo īpaši EDAU bažas raisa iespēja, ka, tā kā noteiktos aspektos pietrūkst saskaņības, Priekšlikumu var interpretēt kā *lex specialis*, kas regulē OLAF izmeklēšanas gaitā savāktu personas datu apstrādi, un ka tam varētu piešķirt noteicošu spēku, salīdzinot ar Regulā (EK) Nr. 45/2001 paredzētā vispārējā datu aizsardzības regulējuma piemērošanu. Tādējādi rodas risks, ka Priekšlikumā iekļautos datu aizsardzības standartus varētu interpretēt *ex contrario* kā zemāka statusa, salīdzinot ar regulā paredzētajiem, un tas viss netiek skaidri pamatots ne pašā Priekšlikumā, ne paskaidrojuma rakstā.

12. Lai novērstu šādu iespēju, turpmākajos punktos ir sniegta Priekšlikuma analīze, no vienas puses, raksturojot tā trūkumus, bet, no otras puses, piedāvājot konkrētus veidus, kā uzlabot situāciju. Šī analīze aprobežojas ar noteikumiem, kam ir tieša ietekme uz personas datu aizsardzību, jo īpaši 1. panta 8., 9., 10., 11. un 12. punktu, saskaņā ar ko ir pievienots vai grozīts 7.a, 7.b, 8., 9., 10. un 10.a pants.

2. PRIEKŠLIKUMA ANALĪZE

2.1. Vispārīga informācija

13. OLAF tika izveidots 1999. gadā⁽⁸⁾, lai aizsargātu ES finanšu intereses un nodokļu maksātāju naudu pret krāpšanu, korupciju un jebkuru citu nelikumīgu darbību. Birojs ir piesaistīts Komisijai, taču ir neatkarīgs no tās. OLAF veic izmeklēšanu, kas var būt ārēja⁽⁹⁾ (proti, izmeklēšana, kas var notikt dalībvalstīs vai trešās valstīs) un iekšēja⁽¹⁰⁾ (izmeklēšana ES iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās), lai apkarotu krāpšanu un nelikumīgas darbības, kas var kaitēt Eiropas Savienības finanšu interesēm.

14. Turklāt OLAF var arī i) pārsūtīt valstu kompetentajām iestādēm informāciju, kas atklāta ārējas izmeklēšanas gaitā; ii) pārsūtīt valstu tiesu iestādēm informāciju, kas atklāta iekšējas izmeklēšanas gaitā jautājumos, kuri saistāmi ar kriminālprocesu rezultātiem; un iii) pārsūtīt attiecīgajām

⁽⁸⁾ Komisijas Lēmums 1999/352/EK (1999. gada 28. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF), OV L 136, 31.5.1999., 20. lpp. Skatīt arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 (1999. gada 25. maijs) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), OV L 136, 31.5.1999., 1. lpp.

⁽⁹⁾ Skatīt Regulas (EK) Nr. 1073/1999 3. pantu.

⁽¹⁰⁾ Skatīt Regulas (EK) Nr. 1073/1999 1. un 4. pantu.

iestādei, struktūrai, birojam vai aģentūrai informāciju, kas iegūta iekšējās izmeklēšanas gaitā ⁽¹¹⁾.

15. OLAF var arī cieši sadarboties ar Eurojust ⁽¹²⁾ un Eiropolu ⁽¹³⁾, lai pildītu likumā paredzēto pienākumu, apkarojot krāpšanu, korupciju un jebkuras citas darbības, kas var ietekmēt ES finanšu intereses. Saistībā ar to Eiropols ⁽¹⁴⁾ un Eurojust ⁽¹⁵⁾ var apmainīties ar operatīvo, stratēģisko vai tehnisko informāciju ar OLAF, tostarp ar personas datiem.
16. Pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1073/1999, OLAF var veikt izmeklēšanu arī trešās valstīs saskaņā ar dažādiem sadarbības līgumiem, kas ir spēkā starp Eiropas Savienību un šīm trešām valstīm. Krāpnieciskas darbības, kas kaitē Eiropas Savienības budžetam, var notikt arī ārpus Eiropas Savienības teritorijas, piemēram, attiecībā uz ārvalstu palīdzību, ko ES piešķir attīstības valstīm, kandidātvalstīm vai citām saņēmējām valstīm, vai attiecībā uz muitas tiesību aktu pārkāpumiem. Tādējādi, lai efektīvi atklātu un novērstu šos pārkāpumus, OLAF ir jāveic inspekcijas un pārbaudes

uz vietām, arī trešās valstīs. Lai ilustrētu starptautiskās sadarbības un tādējādi arī datu apmaiņas nozīmīgumu, jānorāda, ka pašlaik Eiropas Savienībai ir noslēgti vairāk nekā 50 līgumi par savstarpēju administratīvu palīdzību muitas jomā, tostarp ar tādiem lieliem tirdzniecības partneriem kā Ķīna, Amerikas Savienotās Valstis, Japāna, Turcija, Krievijas Federācija un Indija.

17. Pēdējo gadu laikā EDAU ne reizi vien ir iejaucies Regulas (EK) Nr. 45/2001 īstenošanā OLAF darbā. Attiecībā uz Priekšlikuma galveno jautājumu (OLAF izmeklēšanas darbībām) jāpiemin tādi atzinumi kā 2006. gada 23. jūnija atzinums par OLAF iekšējās izmeklēšanas iepriekšējās pārbaudes paziņojumu ⁽¹⁶⁾; 2007. gada 4. oktobra atzinums par ārējās izmeklēšanas iepriekšējās pārbaudes pieciem paziņojumiem ⁽¹⁷⁾ un 2007. gada 19. jūlija atzinums par iepriekšējās pārbaudes paziņojumu attiecībā uz izmeklēšanas funkcijas īstenošanas regulāro uzraudzību ⁽¹⁸⁾ saistībā ar Uzraudzības komitejas darbībām.

2.2. Privātuma un ietekmes novērtēšana

18. Ne Priekšlikums, ne arī tam pievienotais paskaidrojuma raksts neapskata Priekšlikuma ietekmi uz datu aizsardzības noteikumiem. Tas arī nepievēršas ietekmes novērtējumam uz privāto dzīvi un datu aizsardzību. Paskaidrojums par to, kā tiks risināti ietekmes uz datu aizsardzību jautājumi, noteikti palielinātu Priekšlikuma vispārējā novērtējuma pārskatāmību. EDAU ir pārsteigts par to, ka paskaidrojuma rakstā vispār nav nevienas nodaļas ar nosaukumu "Apspriešanās ar ieinteresētajām personām un ietekmes novērtējumu rezultāti".

2.3. Regulas (EK) Nr. 45/2001 piemērošana

19. Kā jau norādīts iepriekšējā atzinumā par 2006. gada priekšlikumu ⁽¹⁹⁾, EDAU pauž gandarījumu par to, ka priekšlikumā atzīts, ka Regula (EK) Nr. 45/2001 ir piemērojama visām datu apstrādes darbībām, kas veiktas saistībā ar OLAF izmeklēšanām. Jo īpaši 8. panta 4. punkta jaunā

⁽¹¹⁾ Skatīt Regulas (EK) Nr. 1073/1999 10. pantu.

⁽¹²⁾ Eurojust tika izveidots ar Padomes Lēmumu 2002/187/TI (vēlāk grozīts ar Padomes Lēmumu 2003/659/TI un Padomes Lēmumu 2009/426/TI (2008. gada 16. decembris) par Eurojust stiprināšanu) kā Eiropas Savienības struktūra ar juridiskas personas statusu, lai veicinātu un uzlabotu koordināciju un sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām tiesu iestādēm. Un, proti, šā lēmuma 26. panta 4. punkts paredz, ka "(..) OLAF var veicināt Eurojust darbu – koordinēt izmeklēšanu un kriminālvajāšanas procedūras attiecībā uz Eiropas Kopienų finansiālo interešu aizsardzību – vai nu pēc Eurojust iniciatīvas, vai pēc OLAF pieprasījuma, ja attiecīgās kompetentās valsts iestādes neiebilst pret šādu līdzdalību". 2008. gadā Eurojust un OLAF noslēdza administratīvu vienošanos (2008. gada 24. septembra praktiskais nolīgums par sadarbības mehānismiem starp Eurojust un OLAF), lai veicinātu sadarbību starp abām šīm struktūrām un iekļāva tajā īpašu noteikumu par personas datu nosūtīšanu.

⁽¹³⁾ Eiropols ir Eiropas tiesībsardzības aģentūra, kuras mērķis ir uzlabot kompetento iestāžu efektivitāti un sadarbību dalībvalstīs, novēršot un apkarojot terorismu, neatļautu narkotiku kontrabandu un citus smagus organizētās noziedzības veidus. Padomes Lēmuma 2009/371/TI (2009. gada 6. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Policijas biroju (Eiropolu), 22. pants paredz: "Ja tas ir lietderīgi tā uzdevumu veikšanai, Eiropols var izveidot un uzturēt sadarbības attiecības ar (..) Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai (OLAF)." Šis pants arī paredz, ka, pirms stājas spēkā nolīgumi vai sadarbības līgumi ar dažādām ES iestādēm, ar ko Eiropolam ir jāsadarbjas, Eiropols var "tieši saņemt un izmantot informāciju, tostarp personas datus, no (..) iestādēm, ja vien tas ir vajadzīgs tā uzdevumu likumīgai veikšanai, un tas var (..) tieši nosūtīt informāciju, tostarp personas datus, šādām iestādēm, ja tas ir vajadzīgs saņēmēja uzdevumu likumīgai veikšanai".

⁽¹⁴⁾ Skatīt Padomes Lēmumu 2009/371/TI (2009. gada 6. aprīlis), ar ko izveido Eiropas Policijas biroju (Eiropolu), 22. pantu, OV L 121, 15.5.2009., 37. lpp.

⁽¹⁵⁾ Skatīt Padomes Lēmumu 2009/426/TI (2008. gada 16. decembris) par Eurojust stiprināšanu un ar kuru groza Lēmumu 2002/187/TI, 1. panta 26. punktu.

⁽¹⁶⁾ Lieta 2005-418, pieejama vietnē: <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁷⁾ Lieta 2007-47, 2007-48, 2007-49, 2007-50 un 2007-72, pieejama vietnē: <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁸⁾ Lieta 2007-73, pieejama vietnē: <http://www.edps.europa.eu>

⁽¹⁹⁾ Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), OV C 91, 26.4.2007., 1. lpp.

redakcija⁽²⁰⁾ skaidri uzsver šīs regulas nozīmi saistībā ar dažādām OLAF darbībām. Tādējādi ir atjaunināts Regulas (EK) Nr. 1073/1999 teksts, kas tikai norādīja uz Direktīvu 95/46/EK kā uz atsauci datu aizsardzības pienākumu jautājumos.

20. 8. panta 4. punkta pēdējais teikums ievieš prasību par datu aizsardzības inspektora iecelšanu: "Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 24. pantu Birojs ieceļ datu aizsardzības inspektoru." EDAU atzinīgi novērtē arī šo iespraudumu, kas formalizē datu aizsardzības inspektora faktisko iecelšanu OLAF.

21. Taču EDAU ir noraizējies par to, ka datu aizsardzības standartu iekļaušana piedāvātajā tekstā pilnā mērā neatbilst regulas prasībām, un tas var radīt bažas par to saskaņību. Šis aspekts tiks sīkāk analizēts turpmāk.

3. KONKRĒTAS PIEZĪMES

3.1. OLAF un pamattiesību, arī datu aizsardzības principu, ievērošana

22. OLAF veiktā izmeklēšana var nopietni ietekmēt fizisku personu pamattiesības. Kā norādīja Eiropas Tiesa spriedumā Kadi lietā⁽²¹⁾, šīs tiesības aizsargā Kopienas tiesiskā sistēma. Precīzāk, spriedumā Schecke lietā⁽²²⁾ Tiesa, atsaucoties uz Eiropas Savienības Pamattiesību hartu ("harta")⁽²³⁾ un jo īpaši uz tās 8. un 52. pantu, uzsvēra, ka jebkādi ierobežojumi personas datu aizsardzības tiesībām var tikt noteikti, ciktāl šie ierobežojumi ir noteikti tiesību aktos, respektē šo tiesību būtību un, ievērojot samērīguma principu, tie ir nepieciešami un patiešām atbilst vispārīgas nozīmes

⁽²⁰⁾ "Birojs apstrādā vienīgi tādus personas datus, kas ir nepieciešami, lai pildītu tā uzdevumus saskaņā ar šo regulu. Šāda personas datu apstrāde notiek saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001, tostarp sniedzot datu subjektam attiecīgu informāciju, kā prasīts minētās regulas 11. un 12. pantā. Šādu informāciju drīkst paziņot tikai tām personām Savienības iestādēs vai dalībvalstīs, kurām šī informācija ir jāzina amata pienākumu veikšanai, un to var izmantot tikai, lai novērstu krāpšanu, korupciju vai kādu citu pretlikumīgu darbību. (...)".

⁽²¹⁾ 2008. gada 3. septembra spriedums apvienotajās lietās C-402/05 P un C-415/05 P, Kadi v. Council of the European Union and Commission of the European Communities, 283. punkts: "(...) pamattiesības ir neatņemama vispārīgo tiesību principu, – kuru ievērošanu nodrošina Tiesa –, sastāvdaļa. Šajā nolūkā Tiesa ievēro dalībvalstīm kopīgās konstitucionālās tradīcijas, kā arī norādes, ko sniedz cilvēktiesību aizsardzības jomā noslēgtie starptautiskie nolīgumi, kuru izstrādē dalībvalstis ir piedalījušās vai kuriem tās ir pievienojušās. Šajā saistībā ECTK ir īpaša nozīme." Skatīt arī 304. punktu.

⁽²²⁾ 2010. gada 9. novembra spriedums apvienotajās lietās C-92/09 un C-93/09, Volker und Markus Schecke, 44. un turpmākie punkti.

⁽²³⁾ Pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā ECTK piemēro visām darbības jomām Eiropas Savienībā.

mērķiem, ko atzinusi Eiropas Savienība. EDAU pievērš lielu uzmanību pamattiesību ievērošanai OLAF darbības jomā.

23. Priekšlikuma 13. apsvērumā ir paskaidrots, ka izmeklēšanā iesaistīto personu pamattiesības būtu jāievēro visu laiku, jo īpaši tad, kad tiek sniegta informācija par notiekošo izmeklēšanu. Pēc tam šis apsvēruma uzsvēr nepieciešamību ievērot izmeklēšanas konfidencialitāti, iesaistīto personu likumīgās tiesības, tiesvedībai piemērojamos valsts noteikumus un, visbeidzot, Eiropas Savienības tiesību aktus par datu aizsardzību. Ir precizēts, ka informācijas apmaiņai būtu jāpiemēro samērīguma un vajadzības pēc informācijas principi.

24. Šķiet, ka šis apsvēruma ievieš ierobežojumu pamattiesību piemērošanai gan *ratione personae* (ierobežojot ar izmeklēšanā iesaistīto personu loku), gan *ratione materiae* (ierobežojot ar informācijas apmaiņu). Tas var radīt nepareizas teksta interpretācijas, saskaņā ar kurām pamattiesības OLAF darbības jomā piemērotu "ierobežotā" veidā⁽²⁴⁾.

25. Tādējādi EDAU ierosina izmainīt šā apsvēruma tekstu, lai nepieļautu iespējamās nepareizas interpretācijas – apsvēruma norāda, ka "izmeklēšanā iesaistīto personu" pamattiesības būtu jāievēro visu laiku. Tā kā OLAF strādā ne tikai ar izmeklēšanā iesaistītajām personām ("aizdomās turamajiem"), bet arī ar informētājiem (personām, kas sniedz informāciju par iespējamās vai esošās lietas faktu), ziņotājiem⁽²⁵⁾ (personām ES iestādēs, kuras ziņo OLAF par faktiem, kas saistās ar iespējamu vai esošu lietu) un lieciniekiem, šajā noteikumā vajag plašāk definēt to "personu" kategorijas, kas izmanto pamattiesības.

26. Turklāt 13. apsvēruma pievērš pamattiesību ievērošanai jo īpaši "informācijas apmaiņas" kontekstā. Papildus pamattiesībām un konfidencialitātei atzinumā ir norādīts arī: "Ar informāciju, kas tiek nosūtīta vai saņemta izmeklēšanas laikā, būtu jārikojas saskaņā ar Savienības tiesību aktiem par datu aizsardzību." Šā teikuma atrašanās vieta var radīt pārpratumus, un tas ir jāiekļauj atsevišķā apsvērumā, lai būtu skaidrs, ka datu aizsardzības tiesību aktu ievērošana ir atsevišķs un patstāvīgs jautājums, kas nav saistīts tikai ar informācijas apmaiņu vien.

⁽²⁴⁾ Skatīt arī turpmāk 36. punktu.

⁽²⁵⁾ Skatīt atzinumu par iepriekšējas pārbaudes paziņojumu, kas saņemts no Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) datu aizsardzības inspektora par OLAF veikto iekšējo izmeklēšanu, 2006. gada 23. jūnijs, lieta 2005/0418, pieejams vietnē: <http://www.edps.europa.eu>

27. EDAU atzinīgi novērtē faktu, ka 7.a pants ir īpaši velēts procesuālajām garantijām izmeklēšanas laikā. Šis jaunais noteikums saskan ar Priekšlikuma deklarēto mērķi pastiprināt OLAF pārskatatbildību. Šis pants arī atsaucas uz hartu, kurā ir iekļauti noteikumi, kas ir atbilstīgi OLAF veiktās izmeklēšanas jomā, proti. 8. pants ("Personas datu aizsardzība") un visa VI nodaļa ("Tiesiskums").
28. Priekšlikuma 7.a panta 1. punkts liek Birojam vākt pierādījumus pret attiecīgo personu un par labu tai un atgādina par pienākumu veikt izmeklēšanu objektīvi un neitrāli. Šiem principiem ir labvēlīga ietekme uz "datu kvalitātes" ⁽²⁶⁾ principu, kas noteikts Regulas (EK) Nr. 45/2001 4. pantā, ciktāl kritēriji prasa, lai dati būtu precīzi, atbilstīgi objektīvajai realitātei, pilnīgi un atjaunināti. Tādējādi EDAU atzinīgi novērtē šā punkta iekļaušanu.
- Tiesības uz informāciju, piekļuve tai un izlabošana*
29. Turpmākie 7.a panta punkti raksturo OLAF izmeklēšanas dažādus posmus. Minētos posmus var apkopot šādi: i) intervijas ar lieciniekiem vai iesaistītajām personām (7.a panta 2. punkts); ii) persona, ko izmeklēšana atzinusi par iesaistītu (7.a panta 3. punkts); iii) izmeklēšanas secinājumi par šīs personas vārdu (7.a panta 4. punkts).
30. EDAU norāda, ka pienākums sniegt informāciju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pantu ir minēts (tikai) saistībā ar iepriekš nosaukto iii) posmu. EDAU ir gandarīts, ka Priekšlikumā ir iekļauti EDAU ieteikumi, kas sniegti tā 2006. gada normatīvajā atzinumā ⁽²⁷⁾.
31. Tomēr šādu selektīvu datu subjekta tiesību pieminēšanu saistībā tikai ar vienu procedūras posmu var interpretēt tā, ka šo pašu informāciju nedrīkst izpaust datu subjektam (lieciniekam vai iesaistītajai personai), kad viņš vai viņa saņem uzaicinājumu uz interviju vai kad darbinieks tiek informēts, ka izmeklēšana var viņam pievērsties. Tādējādi tiesiskās skaidrības nolūkā EDAU ierosina iekļaut atsauci uz attiecīgajiem pantiem par visām trim situācijām, kas iepriekš minētas i), ii) un iii) punktā. Tomēr pēc tam, kad datu subjektam ir sniegta informācija saistībā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. vai 12. pantu, vairs nav nepieciešams sniegt to pašu informāciju arī turpmākajos posmos.
32. Turklāt teksts neparedz nekādu specifiku attiecībā uz datu subjekta tiesībām uz piekļuvi datiem un datu izlabošanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 13. un 14. pantu. Šīs tiesības aizsargā hartas 8. panta 2. punkts, un tāpēc tām ir īpaša nozīme citu datu subjekta tiesību vidū. EDAU jau bija lūdzis ⁽²⁸⁾ iekļaut tekstā skaidrāku specifiku par datu subjekta tiesībām uz piekļuvi un izlabošanu, lai novērstu teksta nepareizas interpretācijas risku, ka tas ievieš kādu īpašu "zemāka standarta" datu aizsardzības režīmu personām, kas iesaistītas OLAF izmeklēšanā. EDAU pauž nožēlu, ka Priekšlikumā šie aspekti nav risināti.
33. EDAU vēlas arī norādīt uz iespēju ierobežot tiesības uz informēšanu, piekļuvi datiem un datu izlabošanu īpašos gadījumos, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. pants. Tādējādi OLAF atbilstība datu aizsardzības noteikumiem var sadzīvot ar nepieciešamību ievērot izmeklēšanas konfidencialitāti. Šis aspekts tiks sīkāk analizēts turpmākos punktos.
- Izmeklēšanas konfidencialitāte un datu subjekta tiesības*
34. Kopumā EDAU atzīst, ka OLAF uzdevumiem izmeklēšanā ir nepieciešama spēja aizsargāt izmeklēšanas konfidencialitāti, lai efektīvi apkarotu krāpšanu un nelikumīgās darbības, un tas arī ir OLAF pienākums. Tomēr EDAU uzsver, ka šī spēja ietekmē noteiktas datu subjekta tiesības un ka Regula (EK) Nr. 45/2001 paredz īpašus nosacījumus, saskaņā ar kuriem šīs tiesības drīkst ierobežot attiecīgā gadījumā (20. pants).
35. Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. pantu tiesības, ko paredz 4. pants (datu kvalitāte) un 11.–17. pants (nosūtāmā informācija, piekļuves tiesības, datu izlabošana, bloķēšana, izdzēšana un trešo personu tiesības saņemt paziņojumu), var ierobežot tik ilgi, kamēr tas ir nepieciešams, cita starpā, šādiem aizsardzības pasākumiem: "a) noziedzīgu nodarījumu novēršana, izmeklēšana, atklāšana vai kriminālvajāšana" vai "b) dalībvalsts vai Eiropas Kopienu svarīgas ekonomiskas vai finansiālas intereses" un "e) uzraudzības, pārbaudes (...) uzdevums, (...) [kas] saistīts ar valsts pārvaldes īstenošanu a) un b) apakšpunktā minētajos gadījumos." Tas pats pants paredz, ka datu subjekta informē par galvenajiem iemesliem, kas ir pamatā ierobežojuma piemērošanai, kā arī par viņa tiesībām vērsties pie EDAU (20. panta 3. punkts). Turklāt 20. panta 5. punkts paredz, ka minētās informācijas sniegšanu var atlikt tik ilgi, kamēr šāda datu subjekta informēšana vairs nekavē piemērotos ierobežojumus.

⁽²⁶⁾ Skat. 25. atsauci.

⁽²⁷⁾ Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1073/1999 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), OV C 91, 26.4.2007., 1. lpp., 14. un turpmākie punkti.

⁽²⁸⁾ EDAU 2006. gada atzinumā, skatīt iepriekš 19. zemsvītras piezīmi.

36. Būtiski ir tas, ka Priekšlikuma tekstā ir paredzēti datu subjektu tiesību izņēmumi izmeklēšanas konfidencialitātes saglabāšanai. 7.a panta 4. punkts nosaka: "Neskarot 4. panta 6. punktu un 6. panta 5. punktu" ⁽²⁹⁾, nekādus secinājumus, kas konkrēti attiecas uz kādu personu, nedrīkst izdarīt "ja minētajai iesaistītajai personai nav bijusi iespēja rakstiski vai (...) intervijā paust savus apsvērumus par visiem uz viņu attiecīgiem faktiem un tai nav sniegta informācija, kas tiek prasīta Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pantā." Tādēļ šķiet, ka teksts paredz, ka gadījumos, kas minēti 4. panta 6. punktā un 6. panta 5. punktā, datu subjekta tiesības tikt uzklausiņam un tiesības saņemt informāciju var ierobežot.
37. Priekšlikums arī paredz, ka tad, kad ir nepieciešams saglabāt izmeklēšanas konfidencialitāti vai gadījumos, kas ietver tādu izmeklēšanas pasākumu izmantošanu, kas ir valsts tiesu iestādes kompetencē, OLAF ģenerāldirektors var pieņemt lēmumu liegt personai iespēju paust savus apsvērumus. Tekstā nav precizēts, vai šādā gadījumā jāatliek arī informēšana, kas paredzēta Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pantā.
38. Teksta redakcija ir neskaidra. Pirmkārt, nav skaidra saistība starp iespējamajiem tiesību ierobežojumiem izmeklēšanā iesaistītajai personai attiecībā uz secinājumiem par šīs personas vārdu un informācijas veidu, kas OLAF jāsniedz attiecīgai ES struktūrai esošās izmeklēšanas ietvaros. Otrkārt, nav skaidrs, kuras datu subjekta tiesību kategorijas potenciāli varēs ierobežot. Treškārt, šajā pantā nav iekļauts nepieciešamais aizsargpasākums, kas paredzēts Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. panta 3. punktā.
39. Sekas var būt tādas, ka dažos gadījumos fiziskās personas var saskarties ar izmeklēšanas secinājumiem, neapzinoties, ka par tām ir notikusi izmeklēšana, un nesaņemot nekādu informāciju par iemesliem, kāpēc ir ierobežotas viņu tiesības tikt uzklausiņam un saņemt informāciju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pantu.
40. Ja tiktu ievērots Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. panta 3. un 5. punkts, šāds scenārijs *per se* nevarētu nonākt pretrunā regulai. Taču šķiet, ka nepārprotamas atsaucēs trūkums tekstā uz regulas pantiem neatbilst Priekšlikuma mērķim pastiprināt procesuālās garantijas par labu OLAF izmeklēšanā iesaistītajām personām un veicināt OLAF pārskatatbildību.
41. Tādējādi EDAU ierosina nepārprotami iekļaut tekstā datu subjekta tiesību iespējamo ierobežojumu Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. panta izpratnē. Turklāt tekstā ir jāpiemin procesuālie aizsargpasākumi, kas paredzēti 20. panta 3. punktā, kā arī iespējamais izņēmums 20. panta 5. punktā. Šāds skaidrs noteikums atvieglotu datu subjektam iespēju gūt tiesisko noteiktību un veicinātu OLAF pārskatatbildību.
42. Noslēgumā, lai noteiktu skaidru datu subjekta tiesību kopumu un ieviestu iespējamus izņēmumus saistībā ar izmeklēšanas konfidencialitāti saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. pantu, EDAU ierosina tekstā nepārprotami norādīt:
- informāciju, kas sniedzama datu subjektam, lai ievērotu datu aizsardzības tiesību aktus (Regulas (EK) Nr. 45/2001 11. un 12. pantu) saistībā ar dažādiem posmiem OLAF veiktajā izmeklēšanā ⁽³⁰⁾: i) intervijām (7.a panta 2. punkts); ii) sniedzot informāciju, kad persona izmeklēšanā atzīta par iesaistītu (7.a panta 3. punkts); un iii) izmeklēšanas beigās (7.a panta 4. punkts),
  - informācijas veidu, kuras sniegšanu OLAF varētu atlikt izmeklēšanas konfidencialitātes dēļ, paredzot skaidrus nosacījumus un datu subjekta kategorijas, uz ko attiecas atlikšana,
  - informāciju, kas jāsniedz datu subjektam, lai ievērotu datu aizsardzības tiesību aktus gadījumos, kad paziņošanas saskaņā ar 11. vai 12. pantu ir atlikta vai ja tiesības uz piekļuvi datiem vai to izlabošanu ir ierobežotas (proti, informāciju saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. panta 3. punktu), tostarp izņēmumu, kas saistīts ar iespēju vēl ilgāk atlikt informēšanu saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. panta 5. punktu.
- ⁽²⁹⁾ 4. panta "Iekšēja izmeklēšana" 6. punkts paredz: "Ja izmeklēšana atklāj, ka loceklis vai darbinieks var būt iesaistīts iekšējā izmeklēšanā, par to informē attiecīgo iestādi, organizāciju, biroju vai aģentūru, kurai viņš ir piederīgs. Izņēmuma gadījumos, kad nevar nodrošināt izmeklēšanas konfidencialitāti, Birojs izmanto atbilstīgus alternatīvus informācijas kanālus". 6. panta "Izmeklēšanas procedūra" 5. punkts paredz: "Ja izmeklēšana liecina, ka varētu būt lietderīgi veikt piesardzības administratīvus pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses, Birojs bez nepamatotas kavēšanās informē notiekošajā izmeklēšanā iesaistīto iestādi, organizāciju, biroju vai aģentūru. Sniegtajā informācijā norāda: a) ikviena iesaistītā locekļa vai darbinieka identitāti un attiecīgo faktu kopsavilkumu; b) jebkādu informāciju, kas var lidzēt iestādei, organizācijai, birojam vai aģentūrai lemt, vai ir lietderīgi veikt piesardzības administratīvus pasākumus, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses; c) visus īpašos konfidencialitātes pasākumus, kas tiek jo īpaši ieteikti gadījumos, kas ietver tādu izmeklēšanas pasākumu izmantošanu, kas ir valsts tiesu iestādes kompetencē vai ārējās izmeklēšanas gadījumā – valsts iestādes kompetencē saskaņā ar izmeklēšanai piemērojamiem valsts noteikumiem. (...)", izcēlums pievienots.
- ⁽³⁰⁾ Kā iepriekš teikts, kad informācija datu subjektam vienreiz ir sniegta, nebūtu nepieciešams to pašu informāciju atkārtot arī turpmākajos posmos.

3.2. Informēšanas politika

43. EDAU uzsver, ka jebkurā izmeklēšanas informācijā, ko OLAF var publiskot, var ietilpt sensitīvi personas dati, tāpēc ir rūpīgi jāizvērtē jebkuras šādas publikācijas nepieciešamība. Pirmās instances tiesa (tagad Vispārējā tiesa) savā spriedumā *Nikolaou* lietā 2007. gadā⁽³¹⁾ nosprieda, ka OLAF ir pārkāpis Regulas (EK) Nr. 1073/1999⁽³²⁾ 8. panta 3. punktu un Regulu (EK) Nr. 45/2001, pienācīgi neizpildot savu pienākumu nodrošināt personas datu aizsardzību saistībā ar “noplūdi”⁽³³⁾ un preses informācijas publicēšanu⁽³⁴⁾.

44. Tādējādi EDAU atzinīgi novērtē 8. panta 5. punkta ieviešanu, kas skaidri paredz, ka ģenerāldirektors nodrošina, lai sabiedrība tiek informēta “neitrālā un objektīvā” veidā, ievērojot 8. pantā un 7.a pantā noteiktos principus. Ņemot vērā iepriekš izteiktās piezīmes par 7.a pantu attiecībā uz ierobežojumiem, kas paredzēti Regulas (EK) Nr. 45/2001 noteikumiem, EDAU jo īpaši pauž gandarījumu par 8. panta 5. punktā iekļauto atsauci uz vispārīgāko 8. panta noteikumu, kas paredz, ka jebkura personas datu apstrāde saistībā ar publiskojamo informāciju ir jāveic saskaņā ar visiem Regulas (EK) Nr. 45/2001 principiem.

3.3. Ziņotāju un informētāju identitātes konfidencialitāte

45. Saistībā ar pašreizējām izmaiņām EDAU vēlas uzstāt uz nepieciešamību ieviest īpašu noteikumu, lai garantētu ziņotāju un informētāju identitātes konfidencialitāti. EDAU uzsver, ka ziņotāju stāvoklis ir ļoti riskants. Personām, kas sniedz šādu informāciju, ir jāgarantē, ka viņu identitātei tiks saglabāta konfidencialitāte, jo īpaši vis-ā-vis personu, par kuras iespējamo nepareizo rīcību tiek ziņots⁽³⁵⁾. Pašreizējās garantijas (Komisijas Paziņojums SEC/2004/151/2) nav pietiekamas no juridiskā viedokļa. EDAU norāda, ka

šādam noteikumam ir jāatbilst 29. panta datu aizsardzības darba grupas atzinumam par iekšējām ziņošanas shēmām⁽³⁶⁾.

46. EDAU ierosina grozīt pašreizējo Priekšlikumu un izmeklēšanas laikā nodrošināt ziņotāju un informētāju identitātes konfidencialitāti, ciktāl tā nav pretrunā valstu noteikumiem, kas regulē tiesu procedūras. Jo īpaši tā persona, par kuru ir ziņots, būtu tiesīga uzzināt ziņotāja un/vai informētāja identitāti, lai varētu ierosināt pret to tiesvedību gadījumā, ja noskaidrojas, ka par viņu ir ļaunprātīgi sniegti nepatiesi ziņojumi⁽³⁷⁾.

3.4. Personu datu nosūtīšana no OLAF

Sadarbība ar Eurojust un Eiropolu

47. EDAU atzinīgi novērtē specifikācijas, kas iekļautas 6. apsvērumā un 10.a pantā, jo īpaši prasības iekļaušanu par skaidru juridisko pamatu, kas regulē sadarbību ar Eurojust un Eiropolu pilnīgā saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 45/2001. Taču Priekšlikumam ir jābūt detalizētākam, lai precizētu datu aizsardzības režīmu atšķirības attiecībā uz Eurojust un Eiropolu.

48. Pašlaik OLAF ir noslēgts Praktisks nolīgums ar Eurojust⁽³⁸⁾, kurā izklāstīti nosacījumi, saskaņā ar kuriem var notikt personas datu nosūtīšana. Sadarbība starp OLAF un Eurojust jo īpaši paredz apmaiņu ar lietu kopsavilkumiem, ar lietām saistīto stratēģisko un operatīvo informāciju, kā arī piedalīšanos sanāksmēs un savstarpēju palīdzību, kas var noderēt attiecīgo uzdevumu efektīvai un pareizai izpildei. Praktiskais nolīgums⁽³⁹⁾ galvenokārt definē *modus operandi* informācijas apmaiņai, tostarp ar personas datiem, un dažos gadījumos regulē vai precizē noteiktus elementus esošajā tiesiskajā sistēmā.

⁽³¹⁾ Lieta T-259/03, *Nikolaou v. Commission*, 2007. gada 12. jūlijs, OV C 247, 20.10.2007., 23. lpp.

⁽³²⁾ Šis pants īpaši atsaucas uz datu aizsardzības tiesību aktiem.

⁽³³⁾ *Nikolaou*, 213. punkts.

⁽³⁴⁾ *Nikolaou*, 232. punkts.

⁽³⁵⁾ To, cik svarīgi ir saglabāt ziņotāju identitātes konfidencialitāti, EDAU uzsvēra jau 2010. gada 30. jūlija vēstulē Eiropas ombudam par lietu 2010-0458 – vēstule ir atrodama EDAU tīmekļa vietnē (<http://www.edps.europa.eu>). Skatīt arī EDAU atzinumus par iepriekšējām pārbaudēm – 2006. gada 23. jūnija atzinumu par OLAF iekšējo izmeklēšanu (lieta 2005-0418) un 2007. gada 4. oktobra atzinumu par OLAF ārējo izmeklēšanu (lietas 2007-47, 2007-48, 2007-49, 2007-50 un 2007-72).

⁽³⁶⁾ Skatīt 29. panta darba grupas 2006. gada 1. februāra atzinumu 1/2006 par ES datu aizsardzības noteikumu piemērošanu iekšējām ziņošanas shēmām tādās jomās kā grāmatvedība, iekšējie grāmatvedības kontroles pasākumi, revīzijas jautājumi, cīņa pret kukuļošanu, banku un finanšu noziegumi – atzinums ir pieejams vietnē: http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/workinggroup/index_en.htm

⁽³⁷⁾ Skatīt 2011. gada 15. aprīļa atzinumu par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības gada budžetam, pieejams vietnē: <http://www.edps.europa.eu>

⁽³⁸⁾ 2008. gada 24. septembra praktiskais nolīgums par sadarbības mehānismiem starp Eurojust un OLAF: skatīt iepriekš 12. zemsvītras piezīmi.

⁽³⁹⁾ Eurojust un OLAF praktiskais nolīgums, 4.1. punkts.

49. OLAF nav šāda nolīguma ar Eiropolu⁽⁴⁰⁾, tomēr Lēmums par Eiropolu atļauj Eiropolam tieši saņemt, izmantot un nosūtīt informāciju, tostarp personas datus, *inter alia* no OLAF arī pirms oficiāla apmaiņas nolīguma noslēgšanas, ciktāl tas ir nepieciešams Eiropola un OLAF likumīgo uzdevumu izpildei⁽⁴¹⁾. Lai šāda apmaiņa notiktu, ir jānoslēdz arī konfidencialitātes nolīgums starp šīm abām iestādēm. Lēmuma par Eiropolu 24. pants paredz vairākus aizsargpasākumus, kas Eiropolam jāievēro jautājumā par jebkādu datu nosūtīšanu, kas notiek pirms oficiāla apmaiņas nolīguma noslēgšanas: "Eiropols ir atbildīgs par datu nosūtīšanas likumību. Eiropols reģistrē visus saskaņā ar šo pantu veiktos datu nosūtīšanas gadījumus, kā arī nosūtīšanas pamatojumu. Datus nosūta tikai tad, ja saņēmējs apņemas datus izmantot tikai tiem mērķiem, kādiem tie ir nosūtīti." Šā lēmuma 29. pants arī precizē, kad Eiropols ir atbildīgs par trešo personu nosūtītajiem datiem.

50. EDAU stingri atbalsta īpaša nolīguma noslēgšanu ar Eiropolu par datu nosūtīšanu, un fakts, ka pagaidām nolīgums vēl nav noslēgts, pastiprina vajadzību iekļaut Priekšlikuma tekstā konkrētas garantijas. Ņemot vērā atšķirīgos datu aizsardzības režīmus saistībā ar personas datu nosūtīšanu no OLAF uz *Eurojust* un Eiropolu un *vice versa*, EDAU uzskata, ka Priekšlikumā ir skaidrāk jāparedz nepieciešamās garantijas un standarti, kam jāregulē sadarbība starp OLAF un šīm iestādēm, un šīs garantijas ir jāņem vērā pašreizējos un turpmākajos sadarbības līgumos starp tām.

51. Lai pastiprinātu vajadzību noslēgt administratīvu vienošanos, 10.a panta 2. punkta noteikums jāizsaka šādā redakcijā: "Birojs slēdz administratīvas vienošanās (...)" Tādējādi tas atspoguļotu līdzīgu noteikumu Lēmumā par Eiropolu⁽⁴²⁾, kas paredz, ka Eiropols slēdz līgumus vai sadarbības vienošanās ar citām ES iestādēm, struktūrām un aģentūrām. Turklāt Priekšlikuma 10.a pantā ir jāizskaidro, ka vispārīgais princips ir tāds – personas datu apmaiņai ar *Eurojust* un Eiropolu ir jāaprobežojas ar un tā nedrīkst pārsniegt nepieciešamo robežu, lai likumīgi izpildītu uzdevumus, kas uzticēti OLAF, Eiropolam un *Eurojust*. Priekšlikumā ir arī jāparedz OLAF pienākums reģistrēt visus nosūtītos datus un šādas nosūtīšanas pamatojumu, lai sekmētu OLAF pārskatbildību attiecībā uz pienākumiem, ko uzliek Regula (EK) Nr. 45/2001 jautājumā par personas datu nosūtīšanu.

⁽⁴⁰⁾ 2004. gada 8. aprīļa administratīvais nolīgums aprobežojas ar stratēģiskās informācijas apmaiņu un nepārprotami izslēdz personas datu apmaiņu, atstājot šo jautājumu turpmākam nolīgumam starp Eiropolu un OLAF.

⁽⁴¹⁾ Lēmums par Eiropolu, 22.3. pants, skatīt iepriekš 14. zemsvītras piezīmi.

⁽⁴²⁾ Lēmums par Eiropolu, 22.2. pants, skatīt iepriekš 14. zemsvītras piezīmi: "Eiropols slēdz līgumus vai sadarbības vienošanās ar 1. punktā minētajām iestādēm" (proti, *Eurojust*, OLAF, *Frontex*, *CEPOL*, ECB un *EMCDDA*).

Sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām

52. 10.a panta 3. punkts norāda, ka "Vajadzības gadījumā Birojs var slēgt arī administratīvās vienošanās ar trešo valstu kompetentajiem dienestiem un starptautiskām organizācijām. Birojs veic koordināciju ar attiecīgajiem Komisijas dienestiem un Eiropas Ārējās darbības dienestu".

53. EDAU atzinīgi novērtē faktu, ka OLAF sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām ir sasaistīta ar administratīvo vienošanos noslēgšanu. Tomēr Priekšlikumā ir konkrētāk jārisina jautājumi par ietekmi uz datu aizsardzību, kas izriet no iespējamās datu apmaiņas ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām.

54. Priekšlikumam ir jābūt precīzākam attiecībā uz konkrētām prasībām un nosacījumiem iespējamai datu nosūtīšanai no un uz trešām valstīm un organizācijām. EDAU ierosina iekļaut 10.a panta 3. punktā arī šādu tekstu: "Ciktāl sadarbība ar starptautiskām organizācijām un trešām valstīm paredz personas datu nosūtīšanu no OLAF uz šīm struktūrām, jebkādi šādi nosūtīšanai ir jānotiek saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 45/2001 9. panta kritērijiem."

Uzraudzības komitejas piekļuve personas datiem

55. EDAU atzinīgi novērtē Priekšlikuma 11. panta redakciju, saskaņā ar kuru "Uzraudzības komiteja pienācīgi pamatotās situācijās var lūgt Birojam papildu informāciju par izmeklēšanu, tomēr neiejaucoties izmeklēšanas veikšanā", jo šāda redakcija ievēro nepieciešamības principu attiecībā uz jebkuru iespējamo personas datu nosūtīšanu no OLAF uz Uzraudzības komiteju.

56. Jautājums par Uzraudzības komitejas piekļuvi to personu datiem, ko ietekmē vai var ietekmēt izmeklēšana, arī ir jāizskaidro saistībā ar reglamentu, kas Komitejai jāpieņem, pamatojoties uz jaunā 11. panta 6. punktu. EDAU priecātos par iespēju piedalīties šajā procesā, kas ļautu pieņemt jaunu Uzraudzības komitejas reglamentu. EDAU ieteikumu arī var iekļaut Priekšlikuma tekstā kā prasību par reglamenta pieņemšanu.

4. STRATĒGISKĀ PLĀNOŠANA

57. Papildus visiem iepriekš minētajiem konkrētajiem punktiem EDAU vēlas rosināt Komisiju piedāvāt atklātāku veidu, kā OLAF iekļaujas ES datu aizsardzības režīmā. OLAF būtu īstais laiks veikt stratēģisko plānošanu jautājumā par Biroja datu aizsardzības atbilstību, brīvprātīgi izskaidrojot praktisko metodi, kā tiks apstrādāti Biroja daudzie faili, kas satur personas datus. OLAF varētu jau iepriekš un publiski izskaidrot, kā Birojs apstrādā personas datus savā daudzveidīgajā darbībā. EDAU uzskata, ka šāda vispārēja un nepārprotama rīcība uzlabotu pārskatāmību par to, kā OLAF apstrādā personas datus, kā arī atvieglotu lietotājiem piekļuvi izmeklēšanas procesam.

58. Tādējādi EDAU ierosina, lai Priekšlikuma noteikumi uzdotu ģenerāldirektoram nodrošināt vispusīga pārskata sagatavošanu par visām dažādajām OLAF apstrādes darbībām un regulāri to atjaunināt, vai vismaz izskaidrot šo uzdevumu apsvērumā. Šāds pārskats – un tā rezultātiem ir jābūt pārskatāmiem, piemēram, iekļaujot tos gada ziņojumā vai citādi – ne tikai sekmētu OLAF dažādo darbību efektivitāti un savstarpējo saistību, bet arī mudinātu OLAF likt lielāku uzsvāri uz apstrādes darbību nepieciešamību un proporcionālītāti. Tas arī palīdzētu OLAF labāk pierādīt, ka Birojs pienācīgi ievēro privātās dzīves neaizskaramības un pārskatāmības principus.

5. SECINĀJUMI

59. Noslēgumā EDAU atzinīgi novērtē tās izmaiņas tekstā, kas veicina Priekšlikuma atbilstību ES datu aizsardzības režīmam.

60. Tomēr EDAU vēlas arī norādīt uz vairākiem trūkumiem, kas ir jārisina, izmainot tekstu, un svarīgākie no tiem ir šādi:

- Priekšlikumā skaidri jāuzsver dažādu datu subjektu kategoriju tiesības uz informāciju, kā arī viņu tiesības uz piekļuvi datiem un to izlabošanu attiecībā uz visiem OLAF veiktās izmeklēšanas posmiem,
- Priekšlikumā jāizskaidro attiecības starp nepieciešamību pēc izmeklēšanas konfidencialitātes un datu aizsardzības režīmu, ko piemēro izmeklēšanas laikā – EDAU ierosina skaidri definēt un nodalīt datu subjektu tiesības, kā arī iespējamus izņēmumus konfidencialitātes prasību dēļ, kā arī nepārprotami ieviest aizsargpasākumus, ko paredz Regulas (EK) Nr. 45/2001 20. pants,
- Priekšlikumā jāizskaidro OLAF sabiedrības informēšanas politika saistībā ar datu aizsardzību,
- Priekšlikumā jāiekļauj īpaši noteikumi par ziņotāju un informētāju konfidencialitāti,
- Priekšlikumā jāizskaidro vispārīgie datu aizsardzības principi, uz kuru pamata OLAF var nosūtīt un saņemt informāciju, tostarp personas datus, apmainoties ar citām ES struktūrām un aģentūrām, trešām valstīm un starptautiskām organizācijām,
- Priekšlikuma noteikumiem ir jāuzdod ģenerāldirektoram nodrošināt stratēģiska un vispusīga pārskata sagatavošanu par dažādām OLAF apstrādes darbībām, regulāri to atjaunināt un padarīt pārskatāmu, vai vismaz izskaidrot šo uzdevumu apsvērumā.

Briselē, 2011. gada 1. jūnijā

Giovanni BUTTARELLI

Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja palīgs